

Հաստատված է՝

«Ճարտարապետության և շինարարության
Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամի
գիտխորհրդի 2015թ. մայիսի 27-ի նիստում

Արձանագրություն № 01-05/15
գիտխորհրդի նախագահ, ռեկտոր՝

Գ.Շ. Գալստյան

ԿԱՐԳ

**«ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՈՒՄ ՎՃԱՐՈՎԻ
ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՈՒՍՄԱՆ ՎԱՐՁԻ ՎՃԱՐՄԱՆ
ՄԱՍԻՆ**

I. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. «Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ Համալսարան) վճարովի հիմունքներով սովորողների ուսման վարձի վճարման մասին» կարգը (այսուհետ՝ Կարգ) մշակված է «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, այլ իրավական ակտերի, համալսարանի կանոնադրության և ներքին կանոնների հիման վրա:

1.2. Սույն Կարգով սահմանվում են Համալսարանի միջին մասնագիտական կրթության, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության բոլոր աստիճաններում վճարովի հիմունքներով սովորող ուսանողների, հայցորդների, ասպիրանտների (այսուհետ՝ Սովորողներ) ուսուցման, ինչպես նաև դրանց իրականացման հետ կապված այլ կրթական ծառայությունները, դրանց վարձավճարի չափը, վճարման և գանձման ժամկետները, պայմանները, եղանակներն ու ուսման վարձը չվճարելու հետևանքները: Համալսարանը վճարովի հիմունքներով սովորողների ուսման վարձի գանձումն իրականացնում է իր լիազորությունների սահմաններում:

1.3. Համալսարանն անվճար և վճարովի կրթության գործընթացն իրականացնում է պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանված միևնույն ուսումնական պլաններով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական ժամանակացույցով:

1.4. Համալսարանի միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության բոլոր աստիճաններում Սովորողների համակազմի անվճար և վճարովի չափաքանակները՝ ըստ մասնագիտությունների, ձևավորվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հատկացված ընդունելության ընդհանուր տեղերի շրջանակներում: Ըստ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության՝ անվճար սովորողների վարձը վճարվում է պետական բյուջեի միջոցների հաշվին, իսկ վճարովի հիմունքներով սովորողների ուսման վարձը՝ Սովորողների հաշվին:

II. Կրթական ծառայությունները և ուսման վարձ վճարողները

2.1. Համալսարանում ուսման վարձ են վճարում վճարովի հիմունքներով Համալսարան և Համալսարանի միջին մասնագիտական կրթության քոլեջ ընդունված, հետագայում վճարովի հիմունքներով ուսուցման անցած, ինչպես նաև այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունից Համալսարան փոխադրված և երկրորդ մասնագիտությամբ Սովորողները: Սովորողների ուսման վարձը կարող են վճարել նաև նրանց ծնողները կամ հովանավորները:

2.2. Սովորողների ուսման վարձը գանձվում է՝ միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրերով սահմանված ուսումնական առկա և հեռակա ուսուցման ձևերով գործընթացի (կրթական ծառայությունների) իրականացման համար:

2.3. Համալսարանում միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության կրթական ծառայություններն առկա և հեռակա ուսուցման ձևերով ներառում են.

2.3.1. մասնագիտական և լրացուցիչ դասախոսություններ,

2.3.2. գործնական պարապմունքներ,

2.3.3. հաշվեգրաֆիկ աշխատանքներ,

2.3.4. կուրսային աշխատանքներ և նախագծեր,

2.3.5. լաբորատոր պարապմունքներ,

2.3.6. կիսամյակային և ավարտական ստուգաթղթեր ու քննություններ,

2.3.7. ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,

2.3.8. խորհրդատվություն:

2.4. Միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության բոլոր ձևերով ուսուցումն (կրթական ծառայությունները) իրականացվում է հետևյալ հիմնական և լրացուցիչ կրթական ծրագրերով.

2.4.1. միջին, մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրով՝

իրականացվում է միջին մասնագիտական կրթություն ստանալու համար,

2.4.2. բարձրագույն մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագրով՝
իրականացվում է.

ա. բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար,

բ. մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար,

2.4.3. հետբուհական մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագրով՝
իրականացվում է ասպիրանտուրայի, դոկտորանտուրայի և հետազոտողի հետբուհական մասնագիտական կրթություն ստանալու համար,

2.4.4. լրացուցիչ կրթական ծրագրով՝

իրականացվում է.

ա. վերապատրաստման համար,

բ. մասնագետների որակավորման բարձրացման համար:

III. Ուսման վարձի չափը, վճարման ժամկետները և պայմանները

3.1. Միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության բոլոր մասնագիտությունների ու աստիճանների սովորողների ուսման վարձի չափը սահմանվում է Համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ՝ մինչև Համալսարանի առաջին կուրսի ընդունելության գործընթացի սկիզբը:

3.2. Կրթական բոլոր ձևերի մասնագիտությունների և աստիճանների սովորողների վարձավճարի չափն որոշվում է կրթական ծրագրերին և կրթական գործընթացներին համապատասխան: Տարբեր մասնագիտությունների համար կարող են սահմանվել վարձավճարի տարբեր չափեր:

3.3. Համալսարանում մասնագիտությունը փոխելու դեպքում սովորողի ուսման վարձի չափը սահմանվում է տվյալ կուրսում համապատասխան մասնագիտությամբ

սովորողների ուսման վարձի չափով, իսկ այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունից Համալսարանի 2-րդ և բարձր կուրսեր տեղափոխվող սովորողների ուսման վարձի չափը սահմանվում է տվյալ ուսումնական տարում նույն մասնագիտությամբ Համալսարանի առաջին կուրս ընդունված սովորողների ուսման վարձի չափով:

3.4. Ուսման վարձը սահմանվում և վարձի գանձումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով: Ուսումնառության յուրաքանչյուր մասնագիտության և աստիճանի համար սահմանված ուսման վարձի չափն անընդհատ ուսումնառության ընթացքում (Համալսարանից չհեռացվելու դեպքում) փոփոխման ենթակա չէ, բացառությամբ տվյալ ուսումնական տարում ծրագրային փոփոխությունների դեպքերի:

3.5. Վճարովի հիմունքներով սովորող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների, երկրաքաղաքացիների և սփյուռքահայերի համար ուսման վարձը սահմանվում է միննույն չափով:

3.6. Սովորողներն ուսման վարձը վճարում են՝ ըստ ուսումնական կիսամյակների՝ յուրաքանչյուր ուսումնական կիսամյակի պարապմունքներն սկսելու առաջին ամսվա ընթացքում:

3.7. Բացառիկ դեպքերում՝ Համալսարանի ռեկտորի թույլտվությամբ, Սովորողի ուսման վարձի վճարման ժամկետը կարող է երկարացվել կամ վճարման համար կարող է սահմանվել տարաժամկետ վճարման կարգ, մինչև կիսամյակի ստուգաքննների և քննությունների ավարտը:

3.8. Վճարովի հիմունքներով սովորողներն իրավունք ունեն օգտվելու ուսման տարեկան վարձի մասամբ կամ լրիվ փոխհատուցման իրավունքից՝ «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և համալսարանի «Ուսանողական նպաստ և կրթաթոշակ տալու մասին» կարգով սահմանված դեպքերում և կարգով:

3.9. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և համալսարանում սահմանված դեպքերում՝ ուսման վարձը կարող է փոխհատուցվել նպաստի ձևով: Ուսման վարձը նպաստի ձևով կարող է լրիվ կամ մասամբ փոխհատուցվել բարձր առաջադիմություն ունեցող և սոցիալապես անապահով Սովորողներին՝ պետական բյուջեի, Համալսարանի

Ֆինանսավորման միջոցների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված աղբյուրների հաշվին:

3.10. Համալսարանից Սովորողի՝ մեկ այլ Բարձրագույն ուսումնական հաստատություն փոխադրումը թույլատրվում է, եթե Սովորողը վճարել է տվյալ կիսամյակի ուսման վարձը:

3.11. Համալսարանի սովորողները կամ նրանց օրինական ներկայացուցիչները կամ հովանավորները Սովորողի ուսման վարձը վճարում են Համալսարանի հաշվապահությունում կամ սահմանված կարգով փոխանցում են Համալսարանի բանկային հաշվի համարին:

IV. Ուսման վարձը չվճարելու հետևանքները

4.1. Համալսարանի վճարովի հիմունքներով Սովորողները պարտավոր են սույն կարգի 3.6. և 3.7. կետերում սահմանված ժամկետներում վճարել ուսման վարձը:

4.2. Սովորողը, ով սահմանված ժամկետներում չի վճարում ուսման վարձը, կարող է հեռացվել Համալսարանից:

4.3. Ուսման վարձը չվճարելու պատճառով Սովորողին Համալսարանից հեռացնելու հիմքերի առկայության դեպքում Համալսարանը այդ մասին գրավոր ծանուցում է Սովորողին (օրինական ներկայացուցիչներին): Սովորողը Համալսարանից հեռացվում է, եթե ծանուցումը ստանալուց հետո 15-օրյա ժամկետում գրավոր բացատրություն չի ներկայացնում: Արգելվում է Սովորողներին հեռացնել հիվանդության, արձակուրդների, ակադեմիական կամ հղիության և ծննդաբերության արձակուրդի ընթացքում:

4.4. Սովորողը, ով մինչև ակադեմիական արձակուրդ մեկնելը չի վճարել ուսումնառության ժամանակաշրջանի համար սահմանված ուսման վարձը և չի հեռացվել Համալսարանից, նրա իրավունքները վերականգնվում են ուսման վարձի պարտքը վճարելուց հետո: Այդ դեպքում Սովորողի հետ նոր պայմանագիր է կնքվում մինչև արձակուրդ մեկնելը՝ սահմանված վարձավճարի չափով:

4.5. Համալսարանից հեռացվելուց հետո Սովորողի իրավունքները ցանկացած կուրսում վերականգնելու դեպքում ուսման վարձի չափը հաշվարկվում է տվյալ ուսումնական տարում նույն մասնագիտությամբ առաջին կուրս ընդունված սովորողների համար սահմանված վարձավճարի չափով և Սովորողի հետ կնքվում է նոր պայմանագիր:

4.6. Համալսարանից հեռացված Սովորողի տվյալ կիսամյակի համար վճարված ուսման վարձը ենթակա չէ վերադարձման, եթե Սովորողը չի մասնակցել ուսումնական գործընթացին անհարգելի պատճառով և (կամ) հրաժարվել է շարունակել ուսումնառությունը:

4.7. Ուսման վարձի պարտքը կամովին չվճարելու դեպքում այն Սովորողից (անչափահաս Սովորողի դեպքում օրինական ներկայացուցչից) բռնագանձվում է դատարանի միջոցով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4.8. Վճարովի հիմունքներով Սովորողների ուսման վարձի վճարման վերաբերյալ իրավունքները և պարտականությունները սահմանվում են Համալսարանի ու Սովորողների միջև կնքված պայմանագրերով: Եթե Սովորողն անչափահաս է, պայմանագիրը կնքվում է նրա օրինական ներկայացուցչի հետ:

V. Եզրափակիչ դրույթներ

5.1. Սույն կարգը հաստատվում, փոփոխվում և լրացվում է համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ:

5.2. Այն հարցերը, որոնք ներառված չեն սույն կարգում, կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, այլ իրավական ակտերով, համալսարանի կանոնադրությամբ և ներքին ակտերով:

5.3. Սույն կարգն ուժի մեջ է մտնում համալսարանի գիտական խորհրդի որոշումը ռեկտորի կողմից հաստատվելուց հետո:

5.4. Սույն կանոնակարգն ուժի մեջ մտնելուց հետո ուժը կորցված է համարվում Երևանի ճարտարապետության և շինարարության պետական համալսարանի գիտական խորհրդի 22.12.2010թ. թիվ 02-12/10 որոշմամբ հաստատված վճարովի հիմունքներով սովորողների ուսման վարձի վճարման մասին կարգը:

Գիտական քարտուղար՝

27 մայիսի 2015թ.

գիտխորհրդի որոշում № 01-05/15

Լ.Հ.Լևոնյան